

גוט שבת Gut Sábész

Miskolc

2. évfolyam 9. szám • ב"ה

Kiadja: Chabad-Lubavics Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület

Gyertyagyújtás Miskolcon: 15:25 • ט"ו כסלו תש"פ • 2019. 12. 13. • פרשת וישלח • Szombat kimenetele: 16:37

Hetizakasz röviden

Jákob és Ézsau útjai végleg elválnak

Szakaszunkban – *Vájislách* (1Mózes 32:4–36:43.) – Jákob és népes családja úton van hazafelé. Útközben találkozik fivérével, Ézsauval, és egy drámai jelenetben kibékülnek, majd végleg elválnak útjaik. Miközben

hazafelé tartanak Kánaánba Jákob idős apjához, Izsákhhoz, Schemben a helyi törzsfőnök fia elcsábítja és megerőszakolja Jákob egyetlen lányát, Dinát, kinek két fivére, Simon és Lévi véres bosszút áll a helyi lakosságon. A

szakasz Benjámín születésével és Ráchel halálával, valamint Ézsau és Edom nemzetségeinek és korabeli királyainak felsorolásával végződik.

A rabbi a hetizakaszról

Vájislách

Ebben a hetizakaszban Jákob végre visszatér Izrael földjére miután hosszú éveig Háránban élt és nagy családot alapított. Útközben családjával egy folyón kelnek át, s miután már mindenki, még az állatok is átjutottak, akkor jut eszébe, hogy néhány dolgot még elfelejtett. Visszafordul tehát, újra átkel a folyón, amikor szembetalálja magát egy angyallal, akivel meg kell mérkőznie. Ez egy híres történet, melyben Jákob megtudja, hogy az Izrael nevet fogja kapni.

A történet elején, amikor Jákob már visszafordult, és újra átkelt a folyón, a strófa a következőt írja: „És Jákob egyedül maradt (LeVaDO)”. A Midrás azt írja, hogy ahogy I-tenre vonatkozóan olvashatjuk a strófában, hogy „És I-ten diadalmaskodott egyedül”, ugyanakkor Jákobra vonatkozóan pedig olvashatjuk „És Jákob egyedül maradt (LeVaDO)”.

A Midrás nem tér ki arra, hogy egyszerű magyarázatot adjon nekünk a hasonló mondat szerkezetre, illetve a hasonló szóhasználatra, de azt mondja, hogy ez a két mondat együtt egy nagyon erőteljes jelentést, üzenetet hordoz magában, ezért is jelenik meg itt ilyen párhuzamos módon.

Igen gyakran az ember igazi személyisé-

ge rejtve marad. Országokban élünk, amelyeknek megvannak a saját szociális normái. Gyakran családunk, barátaink olyan szerepbe kényszerítenek bennünket, amit nem feltétlenül mi választottunk. Külső körülmények hatására gyakran találjuk magunkat olyan pozícióban, olyan szituációban, amely kikerül irányításunk alól, és ami minket sok szemében jóként vagy éppen rosszként jelenít meg. Egy példát említve, valaki mondjuk megörököl egy családi vállalkozást, és egyszerre nagyon gazdag lesz. Az emberek egyszerre megkülönböztetett tisztelettel, méltósággal, vagy akár félelemmel vegyes áhítattal adózhatnak személyének. Miközben ő lehet, hogy csak egy egyszerű ember, mindenféle üzleti életben szerethető tapasztalatok és bölcsesség hiányában, az emberek mégis tőle fognak tanácsot kérni, és úgy kezelik majd, mint egy igazi bölcs embert még akkor is, ha őt csak az örökösödés és a körülmények tették azzá, aminek őt az emberek látják. Az emberek dicsérik, magasztalják majd, és olyan módon segítik, ahogy azt más „hétköznapi” emberrel nem tennék. Valamilyen oknál fogva találkozunk ennek az embernek a sokra értékelt véleményével ironikus módon olyan területe-

ken is, amellyel kapcsolatban neki semmilyen tudása sincs. Gyakran tapasztalhatjuk ezt a jelenséget a mai világban a celebekkel kapcsolatban, akiknek a véleményét minden témában tényként kezelnek, függetlenül attól, hogy valójában mihez értenek, mire szakosodtak.

A régi időkben ez még inkább kifejezésre jutott például a korona megöröklésével. Az ifjú herceg, aki nem alkalmas egy ország irányítására, hirtelen a leghatalmasabb ember lesz az egész országban, abszolút hatalom birtokosává válik csupán apja halála okán még akkor is, ha ő maga hiányában van azoknak a képességeknek és annak az intelligenciának ami a kormányzáshoz szükséges.

Salamon király esetében ennek ellenkezőjét láthatjuk. A Talmud azt mondja, hogy Salamon Hamelech elsőként az egész világ fölött uralkodott, majd csak Izrael fölött, végül pedig csak az emberei fölött. Az egyik jelentése ennek, hogy amikor király lett, az emberek megadták neki a királynak kijáró tiszteletet azért, mert ő lett a király. Azonban valójában ő igazából is király volt egész lényé királyi volt, egy uralkodó, bölcs, méltó

folytatás a következő oldalon

Gut Sábész Miskolc – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics

– Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület /

Published weekly by Chabad-Lubavitch

– The Jewish Heritage Center of Hungary

Barhesz – Miskolc

Telefon: +36-70-374-9437

facebook.com/barhesz /

rabbifuchs@gmail.com

Felelős kiadó: **Fuchs Jehoshua rabbi**

Fordító: **Varga Nóra**

Nyomdai előkészítés: **Juhász Valéria**

A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük, ne dobja el!

ságteljes és végül vezető. Ezek a képességei, tulajdonságai pedig nyilvánvalóan látszottak rajta nemcsak a palotai, udvari környezetben vagy a törvényszéken. Akkor is, amikor Salamon Hamelech utazott valahova az országban, csak saját személyzetével, olyan társaság vagy alárendeltek hiányában, akik királyként kezelték volna, ő akkor is király volt. Az ő esetében az ő körülményei tették lehetővé, hogy azzá váljon, akinek eredetileg is született.

Ez hasonló ahhoz, amit az Adon Olam énekben találunk, hogy „Ő uralkodott azelőtt, mielőtt minden megteremtett.” I-ten nem csupán a teremtés kontextusában I-ten. A teremtés maga csak egy sejtést, egy futó bepillantást ad nekünk I-ten királyságába, semmiképp sem megteremti I-ten királyságát.

Ez az egyik rejtett üzenete aktuális heisztizakaszunk történetének. Amikor Jákob egyedül volt, a folyó túlsó partján, kiragadva családját környezetéből és abból a szerepből, pozícióból, amelybe családja által került, az angyal azt gondolta, „Na, végre meglátom, ki is Jákob valójában”. Az angyal azt gondolhatta, hogy Jákob csupán szociális kényszer hatására tisztességes, becsületes, igaz ember. Az angyal nem vette észre, hogy Jákob magáévá tette ezeket a tulajdonságokat, és minden szociális kényszer, vagy nyomás nélkül is egész lényében egy erős, tisztességes, igaz, szent ember volt.

A tanítás számunkra két dologban fogalmazható meg. Egyrészt oda kell figyelni arra, hogy óvatosan ítéljünk meg másokat; ne használjuk a szociális hierarchia szemmel látható jeleit, a ruházatot, valakinek az anyagi helyzetét egyetlen útmutatóként mások személyiségének, legfőbb tulajdonságainak, képességeinek megítéléséhez.

Másrészt pedig hatalmas jelentőséggel bír, hogy időről időre mélyen magunkba nézzünk, önvizsgálatot tartsunk, megnézzük, hova helyeztek minket a körülményeink, és ha azt érezzük, hogy véletlenül olyan negatív szerepbe csúsztunk bele, amely nem azt fejezi ki, amik mi vagyunk, akkor megtaláljuk a módját, hogy ebből kitörhessünk, hogy szabadon önmagunk lehessünk. Az ellenkező esetben pedig, amikor azt érezzük, hogy pozitív szereppel, illetve elvárásokkal vagyunk megáldva, akkor pedig ahhoz kell őszintén magunkba nézni, hogy megállapítsuk, vajon valóban kiérdemeltük-e ezt a szerepet, és amennyiben nem, úgy mindent meg kell tennünk azért, hogy magunkévá tegyük azokat a tulajdonságokat, amelyek azzá az emberré tesznek bennünket, akik lenni akarunk, minden külső kényszer vagy nyomás nélkül.

Ez az értelme a magánynak; kifejezni azt, hogy kik is vagyunk a tömegben úgy, mintha nem lenne tömeg.

Gut Sábesz!

Kóser konyha

Tárkonyos bárányleves

Húsos, glutén- és tojásmentes

A báránnyal igen fontos szerepet játszik a zsidó hagyományban, ami nem meglepő, ha tudjuk, hogy ősapáink mind juhászok voltak, és később is nagyon fontos szerepet játszott a juhtenyésztés, például a nép nagy vezetője, Mózes és Dávid király is pásztorkodott fiatalabb korában.

1 kg báránnyús; 2 fej hagyma; 4 gerezd fokhagyma; 8 szál sárgarépa; 2 szál fehérrépa; 1 nagy fej karalábé; 2 krumpli; ½ kg gomba
Só, bors, őrölt koriander ízlés szerint; ½ csokor tárkony

A hagymát feldaraboljuk, a répát és a fehérrépat felkarikázzuk, a karalábét és a krumplit felkockázzuk, a gombát megtisztítjuk és szeletekre vágjuk. A húst megmossuk, nagy lábosba tesszük, hozzáadjuk a zöldségeket, felöntjük vízzel, fűszerezjük. A tárkonyt tíz percre vízbe áztatjuk, majd megvizsgáljuk, nehogy bogár kerüljön általa az ételbe; a leveshez adjuk, lefedjük a lábos, és másfél órán át főzzük. Szükség esetén pótoljuk az elpárolgott vizet.

Mit jelent zsidó nőnek lenni? כס"ד

Zsidóság női szemmel

Szeretettel meghívunk több részes programsorozatunkra, melynek címe „Zsidóság női szemmel.”
Közös tanulás **Fuchs Eszter** rebbecennel.

Hétfőnként 18.00-tól 19.00-ig.

1. rész
Téma: Általános zsidó női értékek - öltözködés, szerelem, házasság, anyaság, otthon
November 11., 25.
December 16., 30.

2. rész
Téma: Nők a Tórában - Az özányák
Január, február (dátumok később)

3. rész
Téma: Női mitzvák
Március, április, május (dátumok később)

Helyszín: Fuchs család otthona

További információ és jelentkezés:
+3630/721-2580 | Facebook.com/Barhesz | miskolc@zsido.com

Bevezetés a zsidó gondolkodásmódba כס"ד

Zsidóság gondolatban, szóban és tettekben

Szeretettel meghívunk több részes programsorozatunkra, melynek címe „Zsidóság gondolatban, szóban és tettekben.”

Közös tanulás **Fuchs Joshua** rabbival.

Hétfőnként 17.30-tól 18.30-ig.

Folytatás januárban

Helyszín: Fuchs család otthona

További információ és jelentkezés:
+3630/721-2580 | Facebook.com/Barhesz | miskolc@zsido.com